

LEONARDO DA VINCI: BİLİM VE SANAT DEHASI

Leonardo Da Vinci (1452-1519) genellikle, 760 milyon dolar değer biçilen ve dünyanın en değerli tablosu olan Mona Lisa'nın ressamı olarak anılır. Leonardo, çok iyi bir ressam olmanın yanında; mucit, heykeltıraş, mühendis, anatomist, matematikçi ve astronomi uzmanıydı. Ayrıca, paleontoloji bilim dalının atası olarak da tanınır. İtalya'da noterlik yapan Ser Piero'nun evlilik dışı oğlu olarak Vinci kasabasında dünyaya gelen Leonardo, 5 yaşına kadar annesiyle yaşadı. Ardından babasının, dedesinin ve amcasının evlerinde yaşamını sürdürdü. Leonardo, 14 yaşında iken Verrocchio'nun Floransa'daki resim atölyesinde çırak oldu. Atölyede; resim, heykel, kimya, anatomi, kalıp alma, bronz döküm, marangozluk ve mekanik alanlarında tecrübe kazandı. Ressam ve heykeltıraşların yaşamını 1550'de kitaplaştıran G. Vasari, Leonardo'nun yaşamının detaylarını anlatır. Leonardo, hocasının yaptığı "İsa'nın Vaftizi" tablosundaki bir melek figürünü yapmıştı. Onun melek figürünün güzelliği karşısında, Verrocchio'nun fırçasını bırakıp bir daha tablo yapmadığı söylenir.

Leonardo'nun çizimine uygun olarak 500 yıl sonra yapılan heykel (Milano)

Leonardo'nun icat ve eserleri

Leonardo'nun, 21 yaşındayken yaptığı "Arno Vadisi Manzarası" adlı tablo bilinen ilk resmidir. Otuz yaşında iken Milano'ya taşınan Leonardo, Milano Dükü L. Sforza'nın himayesine girdi. Dük için bazı tablolar yaptıktan sonra Milano'nun önceki düklerinden birinin atlı heykeline başladı. Kilden modeli 1492'de biten bu çok büyük boyutlu atı görenler hayran oluyordu. Atın bronz dökümü çok gecikince 1499'da Milano'yu ele geçiren Fransızlar, kil heykeli parçaladı. Leonardo'nun orijinal çizimleri kullanılarak 7,3 metrelik at heykeli 1999'da bronzdan yapıldı. Heykel, Leonardo Da Vinci'nin Atı adıyla Milano'da sergilenmektedir. Leonardo'nun tablolarının çok azı günümüze ulaşabildi. Son Akşam Yemeği, Kayalıkların Meryemi, Meryem-İsa ve Azize Anne, Meryem ve

İsa, Meryem'e Müjde, Vaftizci Yahya, Kakımlı Kadın, Ginevra de Benci'nin Portresi, Karanfilli Meryem, Anghiari Savaşı, Müzisyen, Leda ve Kuęu onun önemli tablolarıdır. Bilinen ilk anemometreyi (rüzgar hızını ölçen alet) Leonardo tasarladı. İnsanların uçabileceği, ipek kumaş kaplı ilk kanatları da o tasarladı. Spiral pervaneli bir helikopter tasarlayan Leonardo'nun, M.Ö. 400'de Çin'de yapılan ve helikopterin atası sayılan oyuncaktan etkilendiği sanılıyor. İlk paraşüt tasarımının, onun defterine çizdiği piramit şeklindeki keten kumaş paraşüt olduğu kabul edilir. Leonardo'nun paraşütünü modernize eden O.V. Teppa, 2008'de o paraşütle başarılı bir atlayıő yaptı. Toplara mermi doldurmayı hızlandırmak için 33 namlulu topu Leonardo tasarladı. Onun tasarladığı koni şeklinde ve pedal çevirerek hareket eden ahşap tank, tankların atası sayılmaktadır. Düőman gemilerine, askerlerin su altından yaklaőması için ilk su altı maskesi ve Őnorkel tasarımını Leonardo yaptı. Onun askerler için tasarladığı portatif köprünün detayları çok etkileyicidir. Leonardo, pedalla hareket eden bir araba ile yay ve çarklar yardımıyla hareket eden bir robot Őövalye de tasarlamıőtı. Daęlardan topladığı fosillerin, binlerce yıl önce yaőamıő canlılara ait olduğunu da ilk kez Leonardo açıklamıőtı.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü